

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

_____А.В. Данільчанка

«20» июня 2014 г.

Рэгістрацыйны № УД -11-48/р.

**ПРАБЛЕМЫ ТЭОРЫІ І ГІСТОРЫІ
ДЗЯРЖАВЫ І ПРАВА**

**Вучэбная праграма
установы вышэйшай адукацыі па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасці 1-24 81 03
«Юрыспрудэнцыя»**

Факультэт юрыдычны

Кафедра тэорыі і гісторыі дзяржавы і права

Семестр (семестры) 2

Лекцыі 16 гадзін Экзамен 2

Практычныя (семінарскія)
заняткі 12 гадзін

Аўдыторных гадзін па вучэбнай дысцыпліне 28 гадзін

Усяго гадзін па
вучэбнай дысцыпліне 28 гадзін Форма атрымання
вышэйшай адукацыі дзённая

Складальнікі: Т.І. Доўнар, д.ю.н., прафесар; М.У. Сільчанка, д.ю.н., прафесар

Мінск 2014 г.

Вучэбная праграма складзена на аснове адукацыйнага стандарту па спецыяльнасці 1-24 81 03 «Прававое рэгуляванне знешнеэканамічнай дзейнасці».

Рэцэнзенты:

Драбязка Сцяпан Рыгоравіч, прафесар кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, прафесар, доктар юрыдычных навук, заслужаны юрыст Рэспублікі Беларусь

Вішнеўскі Аляксей Фёдаравіч, прафесар кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права Акадэміі МУС Рэспублікі Беларусь, прафесар, доктар гістарычных навук

Разгледжана і рэкамендавана да зацвярджэння кафедрай тэорыі і гісторыі дзяржавы і права

(дата, нумар пратакола)

Загадчык кафедры

(подпіс) С.А. Калінін

Адобрана і рэкамендавана да зацвярджэння вучэбна-метадычнай камісіяй юрыдычнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта¹

(дата, нумар пратакола)

Старшыня

(подпіс) В.І. Чупрыс

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Праблемныя пытанні тэорыі і гісторыі дзяржавы і права – своеасаблівы навучальны курс на другой ступені вышэйшай адукацыі (магістратуры). Яго галоўная мэта – узмацніць метадалагічную, тэарэтычную і гісторыка – прававую падрыхтоўку магістрантаў. Гэта мэта дасягаецца праз фарміраванне сістэмы ведаў аб актуальных праблемах тэорыі і гісторыі дзяржавы і права. Агульнатэарэтычныя і гісторыка-прававыя веды аб праве і дзяржаве, якія студэнты набылі на першай ступені навучання развіваюцца і ўдакладняюцца на падставе ведаў аб праве і дзяржаве, якія былі атрыманы студэнтамі пры вывучэнні галіновых і прыкладных юрыдычных дысцыплін. Такім чынам, адбываецца ўзбагачэнне тэарэтычнай, метадалагічнай і гісторыка-прававой падрыхтоўкі на якасна новым узроўні.

У дадзеным курсе, па-першае, узгадваюцца самыя грунтоўныя высновы і палажэнні, якія былі засвоены студэнтамі на першай ступені навучання пры вывучэнні дысцыплін “Агульная тэорыя права” і “Гісторыя дзяржавы і права Беларусі”, па-другое, вывучаецца шэраг новых метадалагічных, тэарэтычных і гісторыка-прававых высноў і палажэнняў, якія засталіся па-за межамі ўвагі студэнтаў пры навучанні на першай ступені вышэйшай адукацыі.

Атрыманыя на першай ступені вышэйшай адукацыі метадалагічныя, агульнатэарэтычныя і гісторыка-прававыя веды, набытыя навыкі і ўменні павінны быць не проста пашыраны і павялічаны, а яны павінны атрымаць новы характар і новую якасць – спецыялісты абавязаны набыць навыкі пастаноўкі і аналізу навуковых праблем агульнатэарэтычнага і гісторыка-прававога характару. Веды, якія студэнты атрымалі пры вывучэнні філасофіі і іншых гуманітарных навук, з’яўляюцца пры гэтым своеасаблівым метадалагічным падмуркам.

Навучальная праграма складзена на падставе адукацыйнага стандарта Рэспублікі Беларусь – АС РБ 1 – 240102 – 2008, а таксама тыпавой вучэбнай праграмы па курсу “Агульная тэорыя права”, якая падрыхтавана кафедрай тэорыі і гісторыі дзяржавы і права Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта – рэгістрацыйны № ТД – Е 067 / тып.

У выніку паспяховага вывучэння курса “Праблемы тэорыі і гісторыі дзяржавы і права” студэнт павінен

ведаць:

- праблемы, якія існуюць у юрыдычнай навуцы пры вызначэнні яе аб’екта, прадмета, метадалогіі, метадаў, класіфікацыі юрыдычных навук, месца і функцый юрыдычнай навукі ў сістэме гуманітарных навук, а таксама агульнай тэорыі права і гісторыі дзяржавы права Беларусі ў сістэме юрыдычных навук;
- праблемы, якія даследуюцца юрыдычнай навукай пры вывучэнні першабытнага грамадства, заканамернасцяў і форм паходжання дзяржавы і права, першасных форм паходжання дзяржавы і права;
- праблемы, якія даследуюцца юрыдычнай навукай пры вызначэнні сутнасці дзяржавы і яе формы – формы праўлення, дзяржаўна – тэрытарыяльнага ўладкавання і дзяржаўна-прававога рэжыму; паняцця, класіфікацыі і эвалюцыі ўнутраных і знешніх функцый дзяржавы, формаў і метадаў ажыццяўлення функцый дзяржавы; праблемы вызначэння механізма ажыццяўлення дзяржаўнай улады;
- праблемы, якія вырашаюцца юрыдычнай навукай пры вызначэнні сутнасці права, асноўныя канцэпцыі разумення права, праблемы вызначэння месца права ў сістэме нарматыўнага рэгулявання грамадскіх адносінаў;
- праблемы, якія вырашаюцца юрыдычнай навукай пры вызначэнні паняцця, будовы і відаў норм права, вызначэнні паняцця, класіфікацыі і відаў крыніц права;
- праблемы, якія вырашаюцца айчынной юрыдычнай навукай пры вывучэнні прававой сістэмы, сістэмы права і сістэмы заканадаўства, сістэматызацыі крыніц права;

- праблемы, якія ўзнікаюць пры вывучэнні дзеяння права, працэсаў прававога дзеяння і механізма прававога рэгулявання грамадскіх адносін, прававога рэгулявання інавацыйнага развіцця грамадства;
- праблемы, якія існуюць у сферы гісторыі дзяржавы і права Беларусі адносна вызначэння аб'екта, прадмета, метадалогіі;
- праблемныя пытанні гісторыка-прававой навукі;
- асноўныя дасягненні і недахопы, якія характарызуюць узровень гістарычнага развіцця права і прававой культуры Беларусі;
- паняцце гісторыяграфіі і перадумовы ўзнікнення гістарычнай і гісторыка-прававой навукі Беларусі;
- праблемныя пытанні гісторыяграфіі Беларусі на важнейшых гістарычных этапах;
- праблемныя пытанні ў станаўленні і развіцці прававой сістэмы і заканадаўства Беларусі IX-XX стст.;

умець характарызаваць і аналізаваць:

- асноўныя метадалагічныя праблемы, якія існуюць у юрыдычнай навукі;
- асноўныя праблемы, якія вырашаюцца юрыдычнай наукай пры даследаванні першабытнага грамадства і працэсаў паходжання дзяржавы і права;
- асноўныя праблемы, якія даследуюцца юрыдычнай наукай пры вызначэнні сутнасці дзяржавы, яе функцыянаванні, будове дзяржаўнага апарата;
- асноўныя праблемы, якія вывучаюцца юрыдычнай наукай пры вызначэнні сутнасці права, узаемадзеяння права і іншых нарматыўных рэгулятараў, асноўныя падыходы да вызначэння сутнасці права;
- асноўныя праблемы, якія вырашаюцца юрыдычнай наукай пры даследаванні нормы права, яго крыніц і дзеяння;
- асноўныя праблемы, якія вырашаюцца айчынай юрыдычнай наукай пры даследаванні сістэмы права, прававой сістэмы і сістэмы заканадаўства, сістэматызацыі крыніц права;
- асноўныя праблемы гісторыка-прававой навукі Беларусі на важнейшых гістарычных этапах.
- важнейшыя дасягненні прававой культуры беларускага народа;
- выяўляць аб'ектыўныя заканамернасці эвалюцыі права і прававых крыніц Беларусі на асноўных гістарычных этапах;
- тлумачыць праблемныя пытанні сучаснай гісторыка-прававой навукі і аргументаваць уласныя пазіцыі адносна яе дасягненняў і недахопаў;

набыць навыкі і ўменні:

- пастаноўкі існуючых метадалагічных праблем сучаснай юрыдычнай навукі і дакладнай фармулёўкі магчымых шляхоў і варыянтаў іх вырашэння;
- пастаноўкі асноўных праблем, якія даследуюцца сучаснай юрыдычнай наукай у сферы генезіса права і дзяржавы і дакладнай фармулёўкі магчымых варыянтаў іх вырашэння;
- пастаноўкі асноўных праблем, якія даследуюцца юрыдычнай наукай пры вызначэнні сутнасці дзяржавы, яе арганізацыі і функцыянаванні, будове дзяржаўнага апарата;
- пастаноўкі асноўных праблемаў, якія вывучаюцца юрыдычнай наукай пры вызначэнні сутнасці права, узаемадзеяння права і іншых нарматыўных рэгулятараў, асноўныя падыходы да вызначэння сутнасці права і магчымых варыянтаў іх паспяховага вырашэння;

- пастаноўкі асноўных праблем, якія вырашаюцца юрыдычнай навукай пры даследаванні нормаў і крыніц права, дзеянні права і яго крыніц, сістэматызацыі крыніц права і магчымых шляхоў іх паспяховага вырашэння;
- вызначэння праблемных пытанняў і недахопаў гісторыка-прававой навукі Беларусі з мэтай іх паспяховага вырашэння.

Агульная колькасць гадзін, якія адводзяцца на засваенне вучэбнай дысцыпліны, – 94, у тым ліку аўдыторных гадзін – 28, (лекцый – 16 гадзін, практычных заняткаў – 12 гадзін).

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

ТЭМА 1. Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і класіфікацыі юрыдычных навук

Дуалізм аб'ектаў і адзінства прадмета юрыдычнай навукі. Прадмет агульнай тэорыі права як агульнанавуковай юрыдычнай дысцыпліны. Аб'ект агульнай тэорыі права і яго суадносіны з прадметам.

Метад і метадалогія агульнай тэорыі права. Адзінства і ўзаемасувязі прадмета і метада юрыдычнага даследавання. Спецыфіка і асноўныя функцыі юрыдычнага метада.

Агульная тэорыя права ў сістэме сацыяльных і гуманітарных навук. Агульная тэорыя права і развіццё міждысцыплінарных сувязяў у юрыспрудэнцыі. Праблемы класіфікацыі юрыдычных навук і вызначэння характару ўзаемаадносінаў агульнай тэорыі права з іншымі юрыдычнымі навукамі.

Гісторыя і перадумовы ўзнікнення агульнай тэорыі права. Пераемнасць і навізна ў развіцці агульнай тэорыі права. Агульная тэорыя права ў якасці вучэбнай дысцыпліны.

ТЭМА 2. Праблемы даследавання першабытнага грамадства, паходжання дзяржавы і права

Тэарэтычная і палітыка – прававая значнасць вывучэння працэсаў геннезіса дзяржавы і права.

Умовы і прадпасылкі геннезіса права. Сацыянармаўная культура першабытнасці. Фармаванне нарматыўна – рэгуляцыйнай сістэмы права.

Раннія формы права і дзяржавы. Праблемы дадзяржаўнага права. Формы ранняга права і дзяржавы.

ТЭМА 3. Праблемы вызначэння сутнасці, формы, функцый і апарату дзяржавы

Шматграннасць дзяржавы ў якасці сацыяльнай з'явы і шматзначнасць азначэння яе паняцця. Асноўныя канцэпцыі разумення сутнасці дзяржавы, праблемы вызначэння яе элементаў і тыпалогіі

Праблемы вызначэння паняцця і азначэння формы дзяржавы. Комплексная характарыстыка формаў дзяржавы: дзяржавы монакратычныя, дамінантна – сегментарныя і палікратычныя. Сучасныя ўяўленні аб форме праўлення, аб змесце і відах дзяржаўна – тэрытарыяльнага ўладкавання і дзяржаўна – прававога рэжыму.

Праблемы вызначэння паняцця, эвалюцыі і класіфікацыі функцый дзяржавы. Межы уплыву дзяржавы на грамадства. Дыялектыва нязменнасці ў сутнасці і пераменлівасці ў змесце функцый дзяржавы. Перамены ў наменклатуры (колькасці) функцый дзяржавы. Перамены ў значнасці функцый дзяржавы. Праблемы вызначэння формаў і метадаў ажыццяўлення функцый. Прававыя і арганізацыйныя формы. Метады і сродкі ажыццяўлення функцый.

Апарат (механізм) дзяржавы і механізм ажыццяўлення дзяржаўнай улады. Непасрэдныя формы ажыццяўлення дзяржаўнай улады – рэферэндум, выбары і іншыя формы. Праблемы легальнасці і легітымнасці дзяржаўнай улады і органаў, якія яе ажыццяўляюць. Праблема суадносінаў дзяржаўнай (цэнтральнай) і мясцовай (муніцыпальнай) улады. Прырода органаў мясцовага самакіравання і кіравання. Органы дзяржавы і органы мясцовага самакіравання.

ТЭМА 4. Праблемы вызначэння паняцця, сутнасці і азначэння права, узаемадзеяння права з іншымі сацыяльнымі рэгулятарамі

Асноўныя падыходы да вызначэння сутнасці права і яго азначэння ў сусветнай і айчыннай юрыдычнай навуцы. Права як нарматыўны рэгулятар грамадскіх адносін у умовах вытворчай эканомікі. Эквівалентны характар права. Рэцэпцыя права.

Паняцце, сістэма і функцыі сацыяльных рэгулятараў (рэгулятараў грамадскіх адносін). Рэгуляванне індывідуальнае і агульнае, нарматыўнае і ненарматыўнае. Ненарматыўныя рэгулятары: каштоўнасці, інфармацыйны, дырэктыўны. Нарматыўныя рэгулятары. Паняцце нормы, яе этымалагічнае значэнне. Норма як мера неабходнага і абавязковага.

Нормы сацыяльныя і нормы тэхнічныя. Паняцце і асаблівасці тэхнічных нормаў, іх суадносін з нормамі сацыяльнымі. Тэхніка-юрыдычныя нормы, іх месца і роля ў прававым рэгуляванні. Юрыдычная прырода стандартаў.

Адзінства, класіфікацыя і віды сацыяльных нормаў. Суадносін нормаў права з маральнымі прынцыпамі і нормамі, карпаратыўнымі нормамі, звычаямі і традыцыямі.

ТЭМА 5. Праблемныя пытанні нормы і крыніц права

Праблемы вызначэння паняцця нормы права, азначэння яе прымет. Норма права – першасны кампанент (элемент) права. Агульны і фармальна азначаны характар нормы права. Азначэнне нормы права.

Структура (будова) нормы права. Сацыяльны, інтэлектуальна-псіхалагічны і юрыдычна-валявы элементы нормы права. Норма права (права) кніжная і драконаўскія. Змяняемасць і нязменнасць нормы права. Структура нормы ў рамана-германскай (кантынентальнай) і англасаксонскай сістэмах права. Гіпотэза, дыспазіцыя і санкцыя.

Праблемы вызначэння паняцця і азначэння крыніц (формаў) права. Віды крыніц права. Суадносін паняццяў крыніцы і форма права. Узаема сувязь сутнасці і формы права.

Праблемы развіцця (эвалюцыя) крыніц права. Месца і роля крыніц права ў розных прававых сістэмах.

Праблемы вызначэння відаў і класіфікацыі крыніц права ў Рэспубліцы Беларусь. Крыніцы асноўныя (першасныя), дадатковыя (другасныя) і галоўныя крыніцы сучаснага беларускага права.

ТЭМА 6. Праблемы вызначэння паняцця прававой сістэмы, сістэмы права, заканадаўства і сістэматызацыі крыніц права

Правая сістэма. Паняцце і азначэнне прававой сістэмы. Тыпы і віды прававых сістэм. Характарыстыка асноўных тыпаў і відаў прававых сістэм.

Сістэма права. Паняцце і азначэнне сістэмы права. Сістэма і структура права. Асноўныя элементы і структурныя часткі сістэмы.

Сістэма заканадаўства (нарматыўных прававых актаў) і сістэма крыніц права Рэспублікі Беларусь. Паняцце і сістэма крыніц права. Суадносін сістэмы крыніц права і сістэмы заканадаўства.

Суадносін прававой сістэмы, сістэмы права і сістэмы заканадаўства.

Тэндэнцыі развіцця прававой сістэмы, сістэмы права і сістэмы заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Праблемы ўзаемадзеяння нацыянальнага і міжнароднага права.

ТЭМА 7. Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і перыядызацыі гісторыі дзяржавы і права Беларусі

Прадмет гісторыі дзяржавы і права Беларусі як агульнанавуковай юрыдычнай дысцыпліны. Аб'ект гісторыі дзяржавы і права Беларусі і яго суадносіны з прадметам. Перыядызацыя гісторыі дзяржавы і права Беларусі.

Метад і метадалогія гісторыі дзяржавы і права Беларусі. Адзінства і ўзаемасувязі прадмета і метада юрыдычнага даследавання, функцыі юрыдычнага метада.

Гісторыка-прававая навука ў сістэме сацыяльных і гуманітарных навук. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі на важнейшых гістарычных этапах. Асаблівасці і недахопы ў развіцці гісторыка-прававой навуцы Беларусі.

Гісторыя дзяржавы і права Беларусі і развіццё міждысцыплінарных сувязяў у юрыспрудэнцыі. Вызначэнне характару ўзаемаадносінаў гісторыі дзяржавы і права Беларусі з іншымі юрыдычнымі навукамі.

Гісторыя дзяржавы і права Беларусі ў якасці вучэбнай дысцыпліны.

ТЭМА 8. Гісторыяграфія гісторыка-прававой навуцы Беларусі

Паняцце гісторыяграфіі. Гісторыя і перадумовы ўзнікнення гістарычнай і гісторыка-прававой навуцы Беларусі. Праблема пераемнасці і навізны ў развіцці гісторыка-прававой навуцы Беларусі. Гісторыя Беларусі ў летапісах і хроніках. Прычыны і перадумовы актывізацыі прававых даследаванняў у Вялікім Княстве Літоўскім у XVI ст.

Праблемы гісторыяграфіі Беларусі XIV-XVIII стст. Польская гісторыяграфія адносна гісторыі дзяржавы і права Беларусі і яе асаблівасці. Накірункі і асаблівасці расійскай гісторыяграфіі ў сферы гісторыі дзяржавы і права Беларусі.

Станаўленне нацыянальнай гісторыяграфічнай канцэпцыі Беларусі. Праблемы гісторыяграфіі гісторыка-прававой навуцы Беларусі савецкага перыяду. Асаблівасці навуковых даследаванняў гістарычнага развіцця Беларусі прадстаўнікоў беларускай эміграцыі. Найноўшая айчынная гісторыяграфія і яе праблемы.

ТЭМА 9. Праблемныя пытанні гістарычнага развіцця айчынай прававой сістэмы і заканадаўства Беларусі на асноўных гістарычных этапах

Асаблівасці і тэндэнцыі ў развіцці прававой сістэмы Вялікага Княства Літоўскага. Праблемныя пытанні ў развіцці прававой сістэмы і заканадаўства перыяду Рэчы Паспалітай.

Права і крыніцы права Беларусі ў IX-XIII стст. Крыніцы права Вялікага Княства Літоўскага XIV-XVI ст. Пастановы сойма і павятовых соймаў як крыніцы права Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай.

Асаблівасці і характэрныя рысы Статута 1529, 1566, 1588 гг. Праблема выкарыстання субсідыярных крыніц права (рымскага, нямецкага, кананічнага і інш.) у Статутах XVI ст. Праблемы міжнародных адносін Вялікага Княства Літоўскага XV – XVIII стст. Праблемныя пытанні дзяржаўна-прававога становішча Вялікага Княства Літоўскага ў складзе Рэчы Паспалітай.

Новыя тэндэнцыі ў развіцці права Рэчы Паспалітай у XVIII ст. Праблема зараджэння канстытуцыяналізму і парламентарызму ў Рэчы Паспалітай. Рэлігійная праблема ў Рэчы Паспалітай.

Асаблівасці і праблемы прававога развіцця Беларусі ў складзе Расійскай імперыі. Праекты аднаўлення Вялікага Княства Літоўскага і падрыхтоўка Звода законаў заходніх губерняў.

Праблемы сацыяльна-эканамічнага і палітычнага характара ў Расійскай імперыі ў XIX ст. і практыка іх вырашэння. Асаблівасці дзеяння ў Беларусі расійскага заканадаўства ў другой палове XIX – пачатку XX стст. Праблемныя пытанні развіцця права і заканадаўства Беларускай ССР. Асаблівасці і праблемныя пытанні развіцця айчынай прававой сістэмы і заканадаўства ў 90-я гады XX ст.

ВУЧЭБНА –МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

№ п/ п	Назва раздзела (тэмы)	Колькасць аўдыторных гадзін					Форма кантроля ведаў
		лекцыі	Практыч н-ыя, семінары	Лаб. занят.	КСР	іншае	
1.	Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і класіфікацыі юрыдычных навук	1	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
2.	Праблемы даследавання першабытнага грамадства, паходжання дзяржавы і права	1	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
3.	Праблемы вызначэння сутнасці, формы, функцый і апарату дзяржавы	2	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
4.	Праблемы вызначэння паняцця, сутнасці азначэння права, узаемадзеяння права іншымі сацыяльнымі рэгулятарамі	2	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
5.	Праблемныя пытанні нормы і крыніц права	2	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
6.	Праблемы вызначэння паняцця прававой сістэмы, сістэмы права, заканадаўства сістэматызацыі крыніц права	2	-	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
7.	Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і перыядызацыі гісторыі дзяржавы і права Беларусі	2	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
8.	Гісторыяграфія гісторыка–прававой навукі Беларусі	2	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
9.	Праблемныя пытанні гістарычнага развіцця айчынай прававой сістэмы і заканадаўства Беларусі на асноўных гістарычных этапах	2	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
	Усяго	16	12	-	-	-	экзамен

ВУЧЭБНА –МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЫ

для спецыяльнасці 1-24 80 01 «Юрыспрудэнцыя», 2 гады навучання

№ п/ п	Назва раздзела (тэмы)	Колькасць аўдыторных гадзін					Форма кантроля ведаў
		лекцыі	Практыч н-ыя, семінары	Лаб. занят.	КСР	іншае	
1.	Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і класіфікацыі юрыдычных навук	4	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
2.	Праблемы даследавання першабытнага грамадства, паходжання дзяржавы і права	2	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
3.	Праблемы вызначэння сутнасці, формы, функцый і апарату дзяржавы	2	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
4.	Праблемы вызначэння паняцця, сутнасці і азначэння права, узаемадзеяння права з іншымі сацыяльнымі рэгулятарамі	2	1	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
5.	Праблемныя пытанні нормы і крыніц права	2	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
6.	Праблемы вызначэння паняцця прававой сістэмы, сістэмы права, заканадаўства і сістэматызацыі крыніц права	2	-	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
7.	Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і перыядызацыі гісторыі дзяржавы і права Беларусі	4	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
8.	Гісторыяграфія гісторыка-прававой навукі Беларусі	2	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
9.	Праблемныя пытанні гістарычнага развіцця айчыннай прававой сістэмы і заканадаўства Беларусі на асноўных гістарычных этапах	8	2	-	-	-	апытанне, творчая праца, рэфераты
	Усяго	28	12	-	-	-	экзамен

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

Вучэбная літаратура да ўсяго курса

1. Головастикова, А.Н., Дмитриев, Ю.А. Проблемы теории государства и права: учебник/ А.Н. Головастикова, Ю.А. Дмитриев. – М: ЭКСМО, 2005.
2. Еллинек, Г. Общее учение о государстве./ Г. Еллинек – СПб, 2004.
3. Лейст, О.Э. Сущность права. Проблемы теории и философии права / О.Э Лейст. – М., 2008.
4. Магазинер, Я.М. Избранные труды по общей теории права / Я.М. Магазинер. – СПб, 2006.
5. Марченко, М.Н. Проблемы теории государства и права: учебник / М.Н. Марченко. М.: Проспект, 2007.
6. Нерсисянц, В.С. Общая теория права и государства: учебник / под общ. ред. В.С. Нерсисянца. – 2-е изд., пересмотр. – М.: Норма : ИНФРА-М, 2010 – 816 с.
7. Сільчанка, М.У. Агульная тэорыя права: вучэбна – метадычны комплекс / М.У. Сільчанка – Гродна: Выдавецтва Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы, 2008.
8. Доўнар, Т. І. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі : падручнік / Т.І.Доўнар. – Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2014. – 438 с. Гісторыя і сучаснасць: беларуская дзяржаўнасць ва ўсходнееўрапейскім кантэксце: зборнік навуковых прац, прысвечаных 90-годдзю з дня нараджэння прафесара І.А. Юхо / рэдкал.: С.А. Балашэнка (гал. рэд.) і [інш.]. – Мінск: Бизнесофсет, 2012. – 552 с.
9. Довнар Т. И. Историко-правовая наука Беларуси: проблемы и перспективы / Доўнар Т.І. // Право и демократия: сб. науч. тр. Вып. 20. / редкол.: В.Н.Бибило (гл.ред.) [и др.] – Минск : БГУ, 2009. - С. 5 – 31.
10. Юхо, Я.А. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі: у 2 ч. / Я.А. Юхо. – Мінск: РІВШ БДУ, 2003. – Ч. 2. – 275 с.
11. Юхо, Я.А. Кароткі нарыс гісторыі дзяржавы і права Беларусі / Я.А. Юхо. – Мінск: Універсітэцкае, 1992. – 270 с.

Нарматыўныя прававыя акты

1. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 года (са змяненнямі і дапаўненнямі, якія былі прыняты на рэспубліканскім рэферэндуме 24 лістапада 1996 г. і 17 кастрычніка 2004 г.) Мінск, 2005.
2. Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь: Закон Рэспублікі Беларусь, 1 жніўня 2002 г., № 136 – 3 // Нацыянальны рэестр прававых актаў. – 2002. – № 88. – 2/885.
3. Аб дзяржаўным суверэнітэце Рэспублікі Беларусь: Дэкларацыя Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, 27 ліпеня 1990 г. № 193 – X 11 // Ведамасці Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. – 1991. - № 31. – арт. 536.
4. Аб дзяржаўнай службе ў Рэспубліцы Беларусь: Закон Рэспублікі Беларусь.// Звязда. – 2003. – 1 ліпеня.
5. Аб зацвярджэнні Палажэння аб афіцыйным апублікаванні і ўступленні ў сілу прававых актаў Рэспублікі Беларусь / Дэкрэт Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 22 ад 10 снежня 1998 г. // Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта, Пастаноў Урада Рэспублікі Беларусь. – № 35. – 1998.
6. Аб зацвярджэнні Адзінага прававога класіфікатара Рэспублікі Беларусь: Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, 4 студзеня 1999 года, № 1 // Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь. – 2002. – № 91. – 1/ 3938.

7. Аб зацвярдженні Правіл прафесійнай этыкі асоб, якія ажыццяўляюць дзейнасць па аказанню юрыдычных паслуг: Пастанова Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь, 8 чэрвеня 2007 года, № 37 // Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь. – 2007. – № 157. – 8/ 16644.
8. Аб дзяржаўных сімвалах Рэспублікі Беларусь: Закон Рэспублікі Беларусь // Звязда. – 2004. – 20 ліпеня.
9. Аб канцэпцыі ўдасканалення заканадаўства Рэспублікі Беларусь: Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, 10 красавіка 2002, № 205. // Нацыянальны рэестр прававых актаў. – 2002. – № 46. – 1/3636.
10. Аб мерах па ўдасканаленню нарматворчай дзейнасці: Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, 11 жніўня 2003., № 359 // Нацыянальны рэестр прававых актаў. – 2003. – № 92. – 1/4856.
11. Аб міжнародных дагаворах Рэспублікі Беларусь: Закон Рэспублікі Беларусь, 23 кастрычніка 1991, № 1188 // Ведамасці нацыянальнага Сходу Рэспублікі Беларусь. – 1998. – № 29 – 30. – арт. 469.
12. Аб стварэнні Нацыянальнага цэнтра прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь/ Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь № 338 ад 30 чэрвеня 1997 г. // Збор дэкрэтаў, указаў і пастановаў урада Рэспублікі Беларусь. – 1997. – № 17-18. – Арт. 625.
13. Аб нарматыўных прававых актах Рэспублікі Беларусь: Закон Рэспублікі Беларусь, 10 студзеня 2000 г.// Звязда. – 2000. – 2 жніўня.
14. Аб Нацыянальным рэестры прававых актаў Рэспублікі Беларусь: Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, 20 ліпеня 1998 г. № 369. // Збор дэкрэтаў, указаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, Пастаноў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь. – 1998. – № 20. – арт. 532.
15. Аб прававым становішчы замежных грамадзян і асоб без грамадзянства: Закон Рэспублікі Беларусь // Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь. – 2003. – № 8. – 2/297.
16. Венская конвенцыя о дипломатических отношениях от 18 апреля 1961 г. // Международное право в документах. – М., 1997.
17. Венская конвенция о праве международных договоров от 23 мая 1969 г.// Международное право в документах. – М., 1997.
18. Декларация о принципах международного права, касающихся дружественных отношений между государствами в соответствии с Уставом Организации Объединенных наций от 24 октября 1970 г. // Международное право в документах. – М., 1997.
19. Кодэкс гонару суддзі// Судовы веснік. – 1998. – № 1.
20. Об утверждении Правил профессиональной этики лиц, осуществляющих деятельность по оказанию юридических услуг: Постановление Министерства юстиции Республики Беларусь, 19 апр. 2000. г., № 6 // Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь. – 2000. – № 48. 8/3401.
21. Об обязательной правовой экспертизе нормативных правовых актов Национального банка, Национальной академии наук Беларуси, министерств, иных республиканских органов государственного управления, областных, Минского городского Советов депутатов, обисполкомов, Минского горисполкома, местных Советов депутатов, исполнительных и распорядительных органов базового уровня: Постановление Совета Министров Республики Беларусь, 23 сентября 2006 г.. № 1244 // Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь. – 2006. – № 161. – 5 / 23 117.
22. О нормативных правовых актах Республики Беларусь: Закон Республики Беларусь, 10 янв. 2000 г., № 361-3 // Национальный реестр правовых актов Республики Беларусь. - 2000. - № 2/136.

ДАДАТКОВАЯ ЛІТАРАТУРА

Да тэмы № 1

Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і класіфікацыі юрыдычных навук

1. Васильев, А.М. Правовые категории: Методологические аспекты разработки категорий права / А.М. Васильев – М.: Юридическая литература, 1976.
2. Брызгалов А.И. Юридическая наука сегодня: теоретико-методологические проблемы, которые ждут решения.// Журнал российского права. – 2001. - № 6.
3. Демидов, А.И. О методологической ситуации в правоведении / А.И.Демидов // Правоведение. – 2001. – № 4.
4. Кудрявцев В.Н., Керимов Д.А. Право и государство: опыт философско –правового анализа. М., 1993.
5. Лапаева, В.В. Социология права в системе обществоведения. / В.В.Лапаева //Государство и право. – 2000. – № 4.
6. Место теории государства и права, философии права и истории политических учений в системе высшего юридического образования.//Государство и право. – 2000. – № 12.
7. Нерсесянц, В.С. Сравнительное правоведение в системе юриспруденции./ В.С. Нерсесянц // Государство и право. – 2001. – № 6.
8. Нерсесянц, В.С.Философия права./ В.С. Нерсесянц – М..1997.
9. О месте истории учений о государстве и праве в новой системе юридического образования.// Государство и право. – 2000. – № 6.
10. Раянов, Ф.М. От правоведения к юриспруденции./ Ф.М. Раянов // Государство и право. – 2003. – № 9.
11. Саидов, А.Х. О предмете антропологии права./ А.Х. саидов // Государство и право. – 2004.– № 2.
12. Сильченко Н.В. Роль и место понятия «типология» в понятийном аппарате теории государства и права // Правотворчество. Вопросы теории. – М.; ИПП АН СССР, 1982.
13. Современная социология и философия права:Россия–Восток–Запад (междун. практ. конф.. // Государство и право – 2000. – № 6.
14. Суслов, В.А. Герменевтика права./ В.А. Суслов // Правоведение.– 2001.– № 5.
15. Тарасов, Н.Н. Метод и методологический подход в правоведении (попытка проблемного анализа)/ Н.Н. Тарасов // Правоведение. – 2001. – № 1.
16. Теория государства и права на рубеже веков: проблемы и перспективы.// Правоведение. – 2000. – № 3.

Да тэмы № 2

Праблемы даследавання першабытнага грамадства, паходжання дзяржавы і права

1. Герасимов, Н.В. Экономическая система. Генезис, структура, развитие/ Н.В. Герасимов – Минск: Навука і тэхніка, 1991.
2. Гумилев, Л.Н. Этногенез и биосфера Земли / Л. Н. Гумилев – Л.,1989.
3. Довгяло, Д.И. История древнего Востока./ Д.И.Довгяло, О.В.Перзашкевич, А.А. Прохоров – Минск. 2002.
4. Древние цивилизации./ Под общей ред. Г.М. Бонгард-Левина. – М., 1989.
5. Дрожжин, В.А. Откуда есть пошло государство/ В.А. Дрожжин // Актуальные проблемы истории и теории российского права. – 2000. – № 4.
- 6.Евсеенко, Т.П. От общины к сложной государственности в Античном Средиземноморье / Т.П. Евсеенко – СПб, 2005.
7. Ламберг – Карловски, Соблов Дж. Древние цивилизации. Ближний Восток и Мезоамерика./ Пер. с англ. Пономаренко И.С., Клочкова М. М., 1992.

- 8.. Леви-Строс, К. Первобытное мышление / К. Леви - Строс – М., 1994.
9. Липс, Ю. История древних цивилизаций/ Ю. Липс – Санкт-Петербург –Москва: ПОЛИГОН-АСТ, 1998.
10. Мамут, Л.С. Государство как публичновластным образом организованный народ/ Л.С. Мамут // Журнал российского права. – 2000. – № 3. – С. 88–100.
11. Нагих, С.И. Происхождение властных структур предгосударственного общества в свете исследований политической антропологии/ С.И. Нагих //Вестник МГУ. – Сер. 11.– Право. – 1999.– № 2.
12. Поляков, А.В. Правогенез/ А.В. Поляков // Правоведение. – 2001. – № 5.
13. Прост, Г.А.Зачатки государственных и правовых отношений/ Г.А. Прост – М., 1901.
14. Сільчанка, М.У. Паходжанне дзяржавы і права: вучэбны дапаможнік. – Мн.: Тесэй, 2005.
15. Сильченко Н.В. Зарождение первичных закономерностей нормативного регулирования общественных отношений. //Государство и права: теория и практика.– Вып.3.– Калининград: Издательство Калининградского государственного университета. – 2004.
16. Ханкевич, О.И. Древнее общество: вопросы типологии и периодизации / О.И. Ханкевич// Право и демократия. – Вып. 14. – Минск, 2003.
17. Честнов, И.Л. Природа и этапы развития государственности/ И.Л.Честнов // Правоведение. –1998. – № 3.
18. Шилук, Н.Ф. История древнего Востока: Древний Восток: Курс лекций./ Н.Ф. Шилук – Свердловск, 1991.
19. Якобсон, В.А. Государство как социальная организация./ В.А. Якобсон // Восток. – 1997.– № 1.

Да тэмы № 3

Праблемы вызначэння сутнасці, формы, функцый і апарату дзяржавы

1. Алексеев, А.С. К учению о юридической природе государства и государственной власти / А.С. Алексеев. – М., 1895.
2. Байтин, М.И. О понятии государства / М.И. Байтин //Правоведение. – 2002. – № 3.
3. Бибило, В.Н. Лигитимность государственной власти в условиях правозаконности / В.Н. Бибило // Право и демократии. – Вып. 9. – Минск,1998.
4. Головки, А.А. Современные проблемы государственного суверенитета в Республике Беларусь / А.А. Головки // Право и демократия. – Вып. 9. – Минск, 1999.
5. Демидов, А.И. Власть в единстве и многообразии ее измерений / А.И. Демидов //Государство и право. – 1995 – № 11.
6. Дмитриев, Ю. К вопросу о делимости государственного суверенитета/ Ю. Дмитриев, О. Хышыктуев // Право и жизнь – 1996 – № 10.
7. Дробязко, С.Г. Социальное правовое государство и государство вообще (к вопросу об определении)/ С.Г.Дробязко //Вестнік БДУ. Сер 3. 1996. № 2.
8. Добролюбов, А.И.Государственная власть как техническая система: о трех великих социальных изобретениях человечества / А.И. Добролюбов. –Минск,1995.
9. Клевельд, М. Расцвет и упадок государства / М. Клевельд. – М., 2007.
10. Лукашук, И.И. Глобализация и государство / И.И. Лукашук // Журнал российского права. – 2001 – № 4.
11. Любашиц, В.А. Государственная власть: понятие, особенности и виды /В.А. Любашиц // Правоведение. – 2002 – № 6.
12. Марченко, М.Н. Государственный суверенитет: проблемы определения понятия и содержания / М.Н. Марченко // Правоведение. – 2003. – № 1.
13. Мамут, Л.С. Государство как публичновластным образом организованный народ/ Л.С.Мамут// Журнал российского права. – 2000. – № 3.

14. Мамут, Л.С. “Сетевое государство”/ Л.С. Мамут // Государство и право – 2005 – № 10.
15. Манов, Г.Н. Признаки государства: новые прочтения/ Г.Н.Манов – М.,1998.
16. Морозова, Л.А. Национальные аспекты развития российской государственности / Л.А.Морозова // Государство и право. – 1995. – № 12.
17. О суверенитете. Письмо в редакцию.// Государство и право. – 2000. – № 9.
18. Основные концепции права и государства в современной России.//Государство и право.– 2003.– № 5.
19. Открытое государство: политико-правовое видение// Государство и право. – 2003 – № 5.
20. Пастухова, Н.Б. О многообразии подходов к трактовке и пониманию суверенитета / Н.Б. Пастухова// Государство и право. – 2007. – № 12.
21. Суверенитет в государственном и международном праве// Советское государство и право– 1991 – №5.
22. Тихомиров, Ю.А.О модернизации государства/ Ю.А. Тихомиров//Журнал российск. права–2004– № 4.
23. Хабибулин, А.Г.Научные основы типологии государства: вопросы теории и права / А.Г. Хабибулин – СПб., 1997.
24. Четвернин, В.А. Демократическое конституционное государство: введение в теорию/ В.А.Четвернин – М., 1993.
25. Чиркин В.Е. Три ипостаси государства./ В.Е. Чиркин //Государство и право – 1993 – № 8.
26. Чиркин, В.Е.Легализация и легитимация государственной власти./ В.Е. Чиркин //Государство и право – 1995 – № 8.
27. Чиркин, В.Е. Общечеловеческие ценности и современное государство / В.Е. Чиркин // Государство и право – 2002 – № 2.
28. Чиркин, В.Е. О публичной власти (постановка проблемы) / В.Е. Чиркин // Государство и право. – 2003. – № 10.
29. Якунин, В.И. Государственная идеология и национальная идея: конституционно – ценностный подход / В.И. Якунин // Государство и право. – 2007. – № 5.
30. Абдулатипов, Р.Г. Опыты федерализма./ Р.Г. Абдулатипов, Л.Ф. Болтенков – М.,1994.
31. Бабурин, С.Н. Территория государства: правовые и политические проблемы./ Бабурин С.Н. – М., 1997.
32. Брезгулевская, Н.В. Виды федерации и модели федерализма/ Н.В. Брезгулевская// Правоведение. – 2005. – № 3.
33. Глобализация и федерализм. // Государство и право. – 2007. – № 7.
34. Гребенников, В.В. Развитие республиканской формы правления на постсоциалистическом пространстве / В.В. Гребенников, Ю.А. Дмитриев// Государство и право. – 2006 – № 7.
35. Диас, М.В. Основы и природа правовой интеграции./ М.В. Диас // Правоведение. – 2001. – № 6.
36. Ильин, И.А. О государственной форме./ И.А. Ильин // Наши задачи. – М., 1997.
37. Карапетян, Л.М. К вопросу о «моделях» федерализма (Критический обзорнекоторых публикаций) / Л.М. Карапетян //Государство и право. – 1996. – № 12.
38. Капустин, А.Я. Общая характеристика основных принципов институциональной системы Европейского Союза / А.Я Капустин // Правоведение – 2000. – № 1.
39. Кудрявцев, Ю.А. Политические режимы: критерии классификации и основные виды./ Ю.А. Кудрявцев // Правоведение. –2002. – № 4.
40. Лысенко, В. Развитие федеративных отношений в современной России./ В. Лысенко – М., 1995.
41. Основы социальной концепции Русской Православной Церкви, утвержденные Архиерейским Юбилейным Собором Русской Православной Церкви 13 – 16 августа 2000 г. – М., 2000.
42. Салыгин, Е.Н. Теократическое государство./ Е.Н. Салыгин – М., 1999.
43. Собянин, С.С. Разграничение компетенции органов власти различных уровней в федеративном государстве / С.С. Собянин // Государство и право. – 2006. – № 12.

45. Солоневич, И. Народная монархия. / И. Солоневич – М., 1991.
46. Сорокин, Питирим. Автономия национальностей и единство государства./ П. Сорокин // Государство и право. – 1997. – № 10.
47. Силинов, П.М. О некоторых концепциях федерализма в зарубежной литературе./ П.М. Силинов // Государство и право. – 2000. – № 5.
48. Стародубский, Б.А. Уникальная система правления в Израиле/ Б.А. Стародубский // Государство и право. – 2000. – № 2.
49. Тадевосян, Э.В. О моделировании в теории федерализма и проблеме ассиметричных федераций./ Э.В. Тадевосян // Государство и право. – 1997 – № 8.
50. Тадевосян, Э.В. К вопросу о характере государственной власти субъекта федерации./ Э.В. Тадевосян // Государство и право. – 2002. – № 3.
51. Тихомиров, Л.А. Монархическая государственность. / Л.А. Тихомиров – М., 1992.
52. Хабибулин, А.Г. Научные основы типологии государства: вопросы теории и практики./ А.Г. Хабибулин. – СПб., 1997.
53. Четвернин, В.А. Демократическое конституционное государство: введение в теорию./ В.А. Четвернин. – М., 1993.
54. Чиркин, В.Е. Современный федерализм: сравнительный анализ./ В.Е. Чиркин – М.,1995.
55. Морозова, Л.А. Функции российского государства на современном этапе. / Л.А. Морозова//Государство и право.–1993.– № 6.
56. Морозова, Л.А. Государство и собственность (Проблемы межотраслевого института) / Л.А. Морозова //Государство и право. – 1996.– № 12.
57. Нуртдинова, А.Ф. Роль государства в механизме социального партнёрства./ А.Ф. Нуртдинова //Журнал российского права. – 2000. - № 2.
- 58.Орехова, Т.В. Правовое воздействие на экономику: понятие и формы / Т.В. Орехова // Вестник Моск.ун-та. – Сер 11.Право. – 2000. – № 1.
59. Родионова, О.В. Социальная функция государства: правовая сущность и проблемы субъектов ее осуществления на современном этапе/ О.В. Родионова.// Государство и право – 2006. – № 8.
60. Сташкевич, Н. Формирование идеологии белорусской государственности./ Н. Сташкевич //Белорусская думка. – 2000. – № 1.
61. Талапина, Э.В. Вопросы правового регулирования экономической функции государства. / Э.В. Талапина // Государство и право. – 1999. – № 11.
62. Хабибулин, А.Г.Государственная идеология: к вопросу о правомерности категории./ А.Г. Хабибулин А.Г., Р.А. Рахимов // Государство и право – 1999. – № 3.
63. Чиркин, В.Е. Общечеловеческие ценности и современное государство./ В.Е. Чиркин // Государство и право. – 2002. – № 2.
64. Алиулов, Р.Р. Проблемы механизма государственного управления на современном этапе (вопросы теории и методологии) / Р.Р. Алиулов // Государство и право. – 2005. – № 3.
65. Ачкасов, В.А. Опыт местного самоуправления на Западе. /Ачкасов В.А. // Правоведение. – 1998. – № 4.
- 66.Байтин, М.И.Механизм современного Российского государства./М.И. Байтин //Правоведение. – 1996.– № 3.
67. Бахрах, Д.Н. Административная власть как вид государственной власти./ Д.Н.Бахрах // Государство и право. – 1992. – № 3.
68. Бахрах, Д.Д. Государственная служба: основные понятия, ее составляющие, содержание, принципы. / Д.Д. Бахрах // Государство и право. – 1996. –№ 12.
69. Бельский, К.С. О функциях исполнительной власти. /К.С. Бельский // Государство и право. –1997 – № 3.
70. Бибило, В.Н. Правосудие как функция суда. / В.Н. Бибило // Право и демократия. – Вып. 12. – Минск, БГУ, 2002.
71. Богданов, Е.В. Судебная власть как публичный феномен. / Е.В. Богданов // Право и демократия. – Вып. 12. – Минск, БГУ, 2002.

72. Бойцова, В.В. Народный правозащитник, статус и функционирование: опыт сравнительного изучения. / Бойцова – Тверь, 1994.
73. Бородин, С.В. О судебной власти в России. / С.В. Бородин, В.Н. Кудрявцев // Государство и право. – 2001. – № 10.
74. Бородин, С.В., Кудрявцев В.Н. О разделении и взаимодействии властей в России. / С.В. Бородин, В.Н. Кудрявцев // Государство и право. – 2002. – № 5.
75. Василевич, Г.А. Парламент Республики Беларусь / Г.А. Василевич – Минск: 1995.
76. Василевич, Г.А. Органы государственной власти Республики Беларусь. Конституционно – правовой статус: учебное пособие / Г.А. Василевич. – Минск, 1999.
77. Василевич, Г.А. Референдумы в Беларуси и её путь к независимости в конце XX столетия./ Г.А. Василевич – Минск, 2001.
78. Гаганова, Н.А. Концепция разделения властей и идея субсидиарности / Н.А. Гаганова // Государство и право. – 2003. – № 3.
79. Глигич-Золотарева, М.В. Разграничение предметов ведения и полномочий между уровнями публичной власти: зарубежный опыт / М.В. Глигич-Золотарева // Журнал российского права. – 2003. – № 4.
80. Денисов, С.А. Формирование контрольной ветви государственной власти и ограничение коррупции. / С.А. Денисов // Государство и право. – 2002.– № 3.
81. Диков, Г.В. Проблемы создания системы административной юстиции в России (в свете зарубежного опыта) / Г.В. Диков // Государство и право.– 2001. – 5.
82. Дубовицкий, В.Н. Исполнительная власть в Республике Беларусь: понятие и система органов./ В.Н. Дубовицкий. – Минск: Беларуская думка, 2006.
83. Казачэнка, А.В. Выканаўчая ўлада ў сістэме дзяржаўнага кіравання./ А.В. Казачэнка // Весці Нацыянальнай Акадэміі Навук Беларусі. – 1999. – № 2.
84. Лазарев, Б.М. Государственная служба: лекция. / Б.М.Лазарев – М., 1993.
85. Лузин, В.В. Президентская модель разделения властей (на примере США)/ В.В. Лузин // Государство и право. – 1999. – № 3.
86. Мартинович, И.И. О конституционных основах судебной власти в Республике Беларусь. / И.И. Мартинович // Государство и право.– 1995.– № 7.
87. Марченко, М.Н. Соотношение законодательной и исполнительной властей в современной России./ М.Н. Марченко // Вестник Моск.ун-та. – Сер. 11. – Право. – 2001. – № 6.
88. Марченко, М.Н. Референдум как форма непосредственной демократии/ М.Н. Марченко // Вестник МГУ. – Серия 11. – 1991. – № 6.
89. Морозова, Л.А. Конференция по вопросам подготовки и проведения референдумов Л.А. Морозова // Государство и право. – 1993. – № 4.
90. Мельников, Н.В. Прокурорская власть./ Н.В. Мельников // Государство и право.–2002. – № 2.
91. Назаров, Д.И., Назарова И.С. Функционирование системы «сдержек и противовесов» в механизме осуществления государственной власти / Д.И.Назаров, И.С. Назарова // Государственная власть и местное самоуправление. – 2000. – № 2.
92. Никеров, Г.И. Судебная власть в правовом государстве (опыт сравнительного исследования) / Г.И. Никеров // Государство и право. – 2001. – № 3.
93. Пылин, В.В. Проблемы наделения государственными полномочиями органов местного самоуправления. /В.В. Пылин // Государство и право. – 1999. – № 9.
94. Старилов, Ю.Н. Институт государственной службы: содержание и структура./ Ю.Н. Старилов // Государство и право. – 1996. – № 5.
95. Табулин, П.В. Контрольная власть в Республике Беларусь: проблемы и перспективы. / П.В. Табулин, В.О. Смирнов // Веснік Канстытуцыйнага суда Рэспублікі Беларусь. – 1999. – № 2.
96. Тарасов, А.М. Президентский контроль: теоретические и практические аспекты оценки его эффективности./ А.М. Тарасов // Государство и право.– 2002. – № 11.

97. Тихомиров, Ю.А. О модернизации государства. /Ю.А. Тихомиров// Журнал российского права. – 2004. – № 4.
98. Фролов, А.П. Судебная власть в системе разделения властей (научно-правовые, философские и исторические аспекты) /А.П. Фролов // Государство и право. – 2000. – № 10.
99. Чиркин, В.Е. Контрольная власть / В.Е. Чиркин //Государство и право. – 1993. – № 4.
100. Чиркин, В.Е. Президентская власть./ В.Е. Чиркин //Государство и право.–1997.– №5.
101. Чиркин, В.Е. Пути развития современного парламента: «мини-парламенты»./ В.Е. Чиркин // Правоведение. – 2002. – № 2.

Да тэмы № 4

Проблемы вызначэння паняцця, сутнасці і азначэння права, узаемадзеяння права з іншымі сацыяльнымі рэгулятарамі

1. Алексеев, Л.И. К вопросу об общем понятии права. / Л.И. Алексеев // Государство и право. – 1993 – № 6.
2. Байтин, М.И. Сущность права (современное нормативное правопонимание на границе двух веков)/ М.И. Байтин – Саратов, 2001.
3. Бачинин, В.А. Антропосоциологические проблемы права: методология и эмпирия./ В.А. Бачинин // Правоведение. – 2001. – № 3.
4. Баранов, В.М. Корпоративные и правовые нормы: некоторые проблемы взаимодействия в современной России / В.М. Баранов // Власть и общественность. Социальные аспекты взаимодействия. – Н.Новгород,1997.
5. Бачинин, В.А. Неправо (негативное право) как категория и социальная реалья./ В.А. Бачинин // Государство и право. – 2001. – № 5.
6. Бережнов, А.Г. Теоретические проблемы правопонимания и формирования содержания права.// Вестник Моск.ун-та. – Сер.11. Право. – 1999. – № 4.
7. Величко, А.М. Нравственный идеал и право./ А.М. Величко // Правоведение –2002. – № 2.
8. Ветютнев, Ю.Ю. Синергетика в праве./ Ю.Ю. Ветютнев // Государство и право. – 2002. – № 4.
9. Гаврилов, В.В. Развитие концепции правовой системы в отечественной доктрине права: общетеоретический и международно-правовой подходы / В.В. Гаврилов // Журнал российского права. – 2004. – № 1.
10. Графский, В.Г. Интегральная (синтезированная) юриспруденция: актуальный и все еще незавершенный проект./В.Г. Графский // Правоведение.–2000 –№ 3.
11. Диденко, Н.Г. Право и свобода./ Н.Г. Диденко, В.Н. Селиванов // Правоведение.–2001. – № 3.
12. Дмитриева, Г.К. Мораль и международное право / Г.К. Дмитриева. – М., 1991.
13. Дробязко, С.Г. Политическая общесоциальная справедливость в праве как сущностная основа совершенствования пправового законодательства/ С.Г. Дробязко // Право и демократия. – Вып. 11. – Минск, 2001.
14. Дробязко, С.Г. Право как система и его закономерности./ С.Г.Дробязко //Право и демократия. – Вып.10. – Минск, 1999.
15. Дробязко, С.Г. Современное правопонимание и его акценты./ С.Г.Дробязко // Право и современность: Сб. науч. трудов. – Минск, 1998.
16. Иойрыш, А.И. Правовые и этические проблемы клонирования человека / Иойрыш А.И.// Государство и право. – 1998. – № 11.
17. Кудрявцев, В.Н. О правопонимании и законности./ В.Н. Кудрявцев // Государство и право. – 1994. – № 3.
18. Копаев, В.С. Мораль и ее влияние на современное российское право / В.С. Копаев// Юрист. – 1998. – № 10.

19. Лейст, О.Э. Сущность права. Проблемы теории и философии права./ О.Э. Лейст. – М: Зерцало, 2002.
20. Лукашева, Е.А. Право. Мораль. Личность./ Е.А. Лукашева. – М., Наука, 1986.
21. Матузов, Н.И. Право в системе социальных норм / Н.И. Матузов // Правоведение. – 1996. – № 2.
22. Мурашко Л.О. Правовая норма в системе социальных норм./ Автореферат дисс... канд. юрид. наук. – Минск, 2000.
23. Макарова, Е.А. Традиции и обновление в праве: проблемы ценностного подхода. / Е.А. Макарова // Государство и право. – 1996. – № 5.
24. Малько, А.В. Субъективное право и законный интерес./ А.В. Малько // Правоведение. – 2000. – № 3.
25. Малько, А.В. Категория “правовая жизнь”: проблемы становления./ А.В. Малько // Государство и право. – 2001. – № 5.
26. Малько, А.В. Правовые иммунитеты./ А.В. Малько // Правоведение. – 2000. – № 6.
27. Мальцев, Г.В. Понимание права. Подходы и проблемы./ Г.В. Мальцев – М., 1999.
28. Мартышин, О.В. Совместимы ли основные типы понимания права/ О.В. Мартышин // Государство и право. – 2003. – № 6.
29. Новгородцев, П.И. Право и нравственность / П.И. Новгородцев // Правоведение. – 1995. – № 6.
30. Нерсисянц, В.С. Право в системе социальной регуляции / В.С. Нерсисянц – М.: Знание, 1986.
31. Осипян, Б.А. Идея саморазвивающейся правовой системы./ Б.А. Осипян// Журнал российского права. – 2004. – № 4.
32. Основные концепции права и государства в современной России.// Государство и право. – 2003. – № 5.
33. Плахов, В.Д. Традиции и общество / В.Д. Плахов. – М.: Мысль, 1982.
34. Плахов, В.Д. Социальные нормы: философские основания общей теории / В.Д. Плахов. – М.: Мысль, 1985.
35. Право и мораль в истории: проблемы ценностного подхода.// Государство и право. – 1998. – № 8.
36. Поленина С.В. Воздействие глобализации на правовую систему России. / С.В. Поленина, О.А. Гаврилов, Н.П. Колдаева, Е.Г. Лукьянова, Е.В. Скурко // Государство и право. – 2004. – № 3.
37. Поляков, А.В. Правогенез./ А.В. Поляков // Правоведение. – 2001. – № 6.
38. Ромашов, Р.А. Закон, правило, норма, долженствование / Р.А. Ромашов // Правоведение. – 2001. – № 6.
39. Самигуллин, В.К. Право и неправое./ В.К. Самигуллин// Государство и право. – 2002. – № 3.
40. Савельев В.А. Некоторые вопросы соотношения права и нравственности (исторический аспект) // Сов. государство и право. – 1984. – № 12.
41. Сильченко, Н.В. Зарождение первичных закономерностей нормативного регулирования общественных отношений / Н.В. Сильченко // Государство и право: теория и практика: Межв. сб. научн. работ. – Вып. 3. – Калининград, 2004.
42. Сильченко, Н.В. Соотношение права и нравственности – основа “этизации” теории государства и права / Н.В. Сильченко // Государство и право. – 2005. – № 9.
43. Сюкияйнен Л.Р. Шариат: религия, нравственность, право // Государство и право. – 1996. – № 8.
44. Фуллер, Л. Мораль права. / Л. Фуллер. – М., 2007.
45. Честнов, И.Л. Право как диалог: к формированию новой онтологии правовой реальности./ И.Л. Честнов – СПб, 2000.
46. Честнов, И.Л. Правопонимание в эпоху постмодернизма./ И.Л. Честнов// Правоведение. – 2002. – № 2.

47. Шапп, Ян. О свободе, морали, праве./ Ян Шапп // Государство и право. – 2002. – № 5.
48. Шундилов, К.В. Инструментальная теория права – перспективное направление научного исследования./ К.В. Шундилов // Правоведение. – 2002. – № 2.
49. Явич, Л.С. О философии права на XX1 век./ Л.С. Явич // Правоведение.–2000. – № 4.

Да тэмы № 5

Праблемныя пытанні нормы і крыніц права

1. Берг, О. Г. Некоторые вопросы теории нормы права/ О.Г. Берг //Государство и право.– 2003.– № 4.
2. Бибило, В.Н. Правовой характер руководящих разъяснений Пленума Верховного Суда СССР / В.Н. Бибило // Право и демократия. – Вып. 2. – Минск, 1989.
3. Бибило, В.Н. Правотворчество судей при осуществлении правосудия / В.Н. Бибило // Судовы весник. – 1997. – № 3.
4. Богдановская, И.Ю. Закон в английском праве./ И.Ю. Богдановская – М.,1987.
5. Богдановская, И.Ю. Прецедентное право./ И.Ю. Богдановская – М.,1993.
6. Богдановская, И.Ю. Судебный прецедент – источник права./ И.Ю. Богдановская // Государство и право. – 2002. – № 12.
7. Бойцова, В.В. Судебный прецедент: зарубежный опыт и российские перспективы. / В.В. Бойцова, В.В., Л.В. Бойцова // Юрист. – 1999. – № 10.
8. Бошно,С.В. Судебная практика: способы выражения./ С.В. Бошно // Государство и право. – 2003. – № 3.
9. Бошно, С.В. Доктринальные и другие нетрадиционные формы права/ С.В. Бошно// Журн. рос. права. – 2003. – № 1.
10. Бошно, С.В. Понятийные и технико – юридические проблемы подзаконных актов / С.В. Бошно// Журн. рос.права. – 2004. – № 12.
11. Бугаева, Е.А. Место и роль закона в правовых системах современности/ Е.А. Бугаева // Юрист. – 2000. – №3.
12. Василевич, Г.А. Источники белорусского права / Г.А.Василевич. – Минск: Тесей, 2006.
13. Васильев, Р.Ф. О понятии правового акта / Р.Ф. Васильев // Вестн. Моск. ун – та. – Сер. 11. Право – 1998. – № 5.
14. Вахнин, И.Г. Особенности формирования обычаев делового оборота в договорной работе/ И.Г. Вахнин // Законодательство . – 1999. – № 5.
15. Ведяхин, В.М. Правовые стимулы: понятие, виды/ В.М. Ведяхин // Правоведение. – 1992. – № 1.
16. Всероссийская научная конференция “Источники (формы) права: вопросы теории и истории”// Правоведение. – 2002. – № 4.
17. Гайворонская, Я.В. К вопросу о понимании правовых и юридических норм./ Я.В. Гайворонская // Правоведение. – 2001. – № 3.
18. Ген, Н.Л. Специфика конституционных норм и особенности их реализации./ Н.Л. Ген // Журнал российского права. – 2001. – № 11.
19. Гук, П.А. Судебный прецедент в России: теория и практика./ П.А. Гук // Правоведение. – 2001. – № 4.
20. Давыдова, М.Л. О юридической природе нормативно-правовых предписаний: основные научные концепции./ М.Л. Давыдова // Журнал российского права. – 2003. – № 10.
21. Думанов, Х.М. К уточнению понятия “обычное право”/ Х.М. Думанов, А.И. Першиц // Государство и право. – 2005. – № 3.
22. Иванов, В.В. К вопросу о теории нормативного договора./ В.В. Иванов // Журнал российского права. – 2000. – № 7.
23. Иванов, В.В. К вопросу об общей теории договора. / В.В. Иванов // Государство и право. – 2000. – № 12.

24. Иванов, С.А. Формальное закрепление юридической силы нормативного акта / С.А. Иванов // Государство и право. – 2007. – № 12.
25. Исаков, Н.В. Правовые акты: общетеоретический аспект исследования./ Н.В. Исаков, А.В. Малько, О.В. Шопина // Правоведение. – 2002. – № 3.
26. Жинкин, С.А. Некоторые проблемы видов эффективности норм права / С.А. Жинкин// Журн. рос. права. – 2004. – № 2.
27. Давыдова, М.Л. О юридической природе нормативно – правовых предписаний: основные научные концепции / М.Л. Давыдова// Журн. рос. права.– 2003. – № 10.
28. Кажлаев, С.А. О нормотворчестве Конституционного Суда Российской Федерации / С.А. Кажлаев // Журн. рос. права. – 2004. – № 9.
29. Калинин, А.Ю. Форма (источники) права как категория в теории государства и права. / А.Ю.Калинин, С.А.Комаров С.А. // Правоведение. – 2000. – № 6.
30. Кашанина, Т.В. Индивидуальное регулирование в правовой сфере ./ Т.В. Кашанина // Советское государство и право – 1992. – № 1.
31. Конашевский, В.А. Международный торговый обычай и его место в правовой системе Российской Федерации./ В.А. Конашевский // Журнал российского права. – 2003. – № 8.
32. Костюк, И.Н. Договор и его роль в формировании рыночной экономики в России./ И.Н. Костюк // Юрист. – 1998. – № 6.
33. Кросс, Р. Прецедент в английском праве./ Р. Кросс – М.: Юридическая литература, 1985.
34. Кудрявцев, В.Н. Юридические нормы и фактическое поведение./ В.Н. Кудрявцев // Сов. государство и право. – 1982. – № 2.
35. Кудрявцев, Ю.В. Нормы права как социальная информация./ Ю.В. Кудрявцев. – М.: Юридическая литература, 1981.
36. Кудрявцев, В.Н. Правовое поведение: норма и патология. / В.Н. Кудрявцев. – М., 1982.
37. Кузнецова, О.А. Пороки правовой нормы/ О.А. Кузнецова // Журн. рос. права. – 2005. – № 3.
38. Ломакина, И.Б. Обычное право/ И.Б. Ломакина. – М.,2007.
39. Лопатина, С.Н. Правовой акт органа или должностного лица местного самоуправления как источник права: общетеоретический аспект./ С.Н. Лопатина // Правоведение. – 2000. – № 2.
40. Лукашук, И.И. Нормы международного права в международной нормативной системе./ И.И. Лукашук – М.: “Спарк”, 1997.
41. Максимов, А.А.Прецедент как один из источников английского права./ А.А. Максимов // Государство и право.– 1995. – № 2.
42. Малеин, Н.С. Правовые принципы, нормы и судебная практика. / Н.С. Малеин // Государство и право. – 1996. – № 6.
43. Марченко, М.Н. Источники права/ М.Н. Марченко. – М.: Проспект, 2006.
44. Марченко, М.Н. Судебное правотворчество и судебское право./ М.Н. Марченко. – М.: Проспект, 2008.
45. Морозова, Л.А. Еще раз о судебной практике как источнике права./ Л.А. Морозова // Государство и право. – 2004. – № 1.
46. Обычай в праве. – СПб, 2004.
47. Обычное право и правовой плюрализм (Материалы XI Международного конгресса по обычному праву и правовому плюрализму. Август 1997., Москва/ Отв ред. Новикова Н.И., Тишков В.А. М.: Изд-во института этнологии и антропологии РАН, 1999.
48. Пугинский, Б.И. О норме права./ Б.И. Пугинский // Вестник Московского университета. – Сер. 11. Право. – 1999. – № 5.
49. Реут, В.П. Взаимоотношения Президента и Парламента Республики Беларусь в законодательном процессе./ В.П. Реут // Веснік Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь – 1999. – № 1.
50. Ромашов, Р.А. Закон, правило, норма, долженствование./ Р.А. Ромашов// Правоведение. – 2001. – № 6.

51. Свечникова, Л.Г. Понятие обычая в современной науке: подходы, традиции, проблемы (на материалах юридических и этнологических наук)/ Л.Г. Свечникова// Государство и право. – 1998. – № 9.
52. Сильченко, Н.В. Закон: проблемы этимологии, социологии и логики./ Н.В. Сильченко. – Минск: “Навука і тэхніка”, 1993.
53. Сильченко, Н.В. От верховенства закона при полновластии Советов к верховенству закона в условиях разделения властей // Н.В. Сильченко // Право и демократия// – Вып. 8. – Минск, 1997
54. Сільчанка, М.У. Аб новай прававой рэальнасці ў прававой сістэме Рэспублікі Беларусь/ М.У.Сільчанка// Веснік Канстытуцыйнага суда Рэспублікі Беларусь. – 2003. – № 4.
55. Сільчанка, М.У. Паняцце і віды крыніц сучаснага беларускага права/ М.У. Сільчанка // Веснік Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь.– 2006.–№ 2
56. Сільчанка, М.У. Акты Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь/ М.У. Сільчанка //Веснік Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь.– 2006.– № 4
57. Сільчанка, М.У. Акты вышэйшых судовых інстанцый у сістэме крыніц сучаснага беларускага права / М.У. Сільчанка. – Право и демократия. – Вып. 18. – Минск: БГУ, 2007.
58. Сільчанка, М.У. Паняцце і віды крыніц сучаснага беларускага права/ М.У. Сільчанка//Веснік Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь.– 2007.– № 4.
59. Сільчанка, М.У. Праблемы абагуленасці, фармальнай азначанасці, структуры (будовы) і эфектыўнасці нормаў права./ М.У. Сільчанка // Право и демократия. – Вып. 19. – Минск, 2008.
60. Сільчанка М.У. Дырэктывы Прэзідэнта: прававая прырода, месца і роля ў прававой сістэме і сістэме крыніц сучаснага беларускага права. // Юстыцыя Беларусі. –2009. – № 6.
61. Праблемы вызначэння відавага складу і класіфікацыі крыніц права//Право и демократия: Сб. научных трудов.–Вып.22./ редкол.: В.Н.Бибило (гл.ред.) [и др.] – Минск: БГУ, 2011.
62. Синицина, И.А. В мире обычая / И.А. Синицына. – М., 1997.
63. Спектор, Е.И. Судебный прецедент как источник права. / Е.И.Спектор // Журнал рос. права. – 2003. – № 5.
64. Судебная практика как источник права. – М.,1997.
65. Судебная практика как источник права: сборник статей./ Б.Н.Топорнин, Э Серверэн, К.Гюнтер и др. – М.: Юрист, 2000.
66. Суто, Сигэюки. Принцип “верховенства закона” в Японии: современные проблемы./ Сигэюки Суто // Вестник Моск.ун-та.– Сер. 11.Право.– 1996.– № 6.
67. Сюкияйнен, Л.Р. Доктрина как источник мусульманского права. /Л.Р. Сюкияйнен // Источники права. – М., 1985.
68. Сюкияйнен, Л.Р. Шариат: религия, нравственность, право./ Л.Р. Сюкияйнен // Государство и право. – 1996. – № 8.
69. Шувалов, И.И. Теория законотворчества./ И.И. Шувалов – М.: Норма, 2006.
70. Шестаев, Н.Г. Нормы права./ Н.Г. Шестаев, И.Т. Тульев – М., 1992.
71. Щелокаева, Т.А. Юридические коллизии и коллизионные нормы: понятие и виды / Т.А. Щелокаева // Правоведение. – 2003. – № 6.
72. Фаршатов, И.А. Специализированные и специальные нормы права.И.А. Фаршатов // Государство и право. – 2003. – № 6.
73. Филимонов, В.Д. Норма права и ее функции / В.Д. Филимонов // Государство и право. – 2007. – № 9.

Да тэмы № 6

Праблемы вызначэння паняцця прававой сістэмы, сістэмы права, заканадаўства і сістэматызацыі крыніц права

1. Абдулаев, М.И. О соотношении международного и внутригосударственного права./ М.И. Абдулаев // Правоведение. – 1992. – № 4.
2. Абдулаев, М.И. Согласование внутригосударственного права с международным (теоретические аспекты)/ М.И. Абдулаев // Правоведение. – 1993. – № 2.
3. Агарков, М.М. Соотношение частного и публичного права./ М.М. Агарков // Правоведение.–1992. –№ № 1,2.
4. Андреев, И. Законотворческий процесс в Республике Беларусь / И. Андреев // Юстиция Беларуси. – 2003. – № 2.
5. Ануфриева, Л.П. Соотношение международного публичного и международного частного права. / Л.П. Ануфриева // Журнал российского права. – 2001. – №№ 5,
6. Арзамасов, Ю.Г. Ведомственное нормотворчество как тип юридической деятельности / Ю.Г. Арзамасов // Государство и право. – 2006. – № 9.
7. Байтин, М.И. Система права: к продолжению дискуссии/ М.И. Байтин, Д.Е. Петров// Государство и право. – 2003. – № 1.
8. Байтин, М.И. Метод правового регулирования в системе права: виды и структура / М.И. Байтин, Д.Е. Петров// Журн. рос.права. – 2006. – № 2.
9. Барциц, И.Н. Международное право и правовая система России./ И.Н. Барциц // Журнал российского права. – 2001. – № 2.
10. Бачило, И.Л. Информационное право. Роль и место в системе права Российской Федерации./ И.Л. Бачило // Государство и право. – 2001. – № 2.
11. Бахрах, Д.Н. Юридический процесс и административное судопроизводство/ Д.Н. Бахрах // Журнал российского права. – 2000. – № 9.
12. Белых, В.С. Предпринимательское право в системе права России./ В.С. Белых // Правоведение. – 2001. – № 1.
13. Бобылев, А.И. Современное толкование системы права и системы законодательства./ А.И. Бобылев // Государство и право. – 1998. – № 2.
14. Бобылев, А.И. Актуальные теоретические проблемы правовой системы общества /А.И. Бобылев, Р.Г. Миннихахметов// Государство и право.–2004.– № 7.
15. Боботов, С.В. Введение в правовую систему США. / С.В. Боботов, И.Ю.Жигачев – М.,1997.
16. Ведяхин, В.М. Типы и методы правового регулирования рыночных отношений. / В.М.Ведяхин, С.Н.Ревина // Правоведение. – 2002. – № 2.
17. Витушко, В.А. Комплексно - индивидуальный метод в гражданском праве и правоприменительной практике./В.А. Витушко //Государство и право.–2000.–№ 9.
- 18.Давид, Рене. Основные правовые системы современности./ Рене Давид, К. Жоффре-Спинози. – М., 1996.
- 19..Даниленко, Г.М. Применение международного права во внутренней правовой системе России. / Г.М. Даниленко// Государство и право. – 1995. – № 11.
20. Дмитриев, Ю.А. К вопросу об определении предмета отрасли конституционного права. /Ю.А. Дмитриев // Государство и право. – 2002. – № 7.
21. Дробязко, С.Г. Оптимальныйобъем законодательного регулирования как необходимое условие развития правовой системы / С.Г. Дробязко // О совершенствовании законодательства Респмублики Беларусь и роли в этом процессе парламента. – Минск, 1999.
22. Дробязко, С.Г. Теоретические проблемы системного исследования факторов, подлежащих учету в процессе совершенствования законодательства./ С.Г. Дробязко // Совершенствование законодательства Союза ССР и союзной республики. – Мн., 1990.

23. Дробязко, С.Г. Правообразование, правотворчество, правоустановление, их субъекты и принципы./ С.Г. Дробязко // Право и демократия. – Вып. 14. – Минск. 2003.
24. Егоров, А.В. Правовая семья как объект сравнительного правоведения/ А.В. Егоров// Правоведение. – 2005. – № 2.
25. Каламкарян, Р.А. Концепция господства права в современном международном праве. /Р.А. Каламкарян // Государство и право. – 2003. – № 6.
26. Карташов, В.Н. Введение в общую теорию правовой системы общества: Правотворческая практика, система и структура права./ В.Н. Карташов – Ярославль, 1996.
27. Кононов, А.А. Общенаучная концепция системы права/ А.А. Кононов// Правоведение. – 2003. – № 3.
28. Корчиго, Е.В., Катков Д.Б. Некоторые вопросы российской доктрины международного частного права // Государство и право. – 2001. – № 10.
29. Кузьменко, А.В. “Системный взгляд” на систему права / А.В. Кузьменко // Правоведение. – 2003. – № 3.
30. Литовка, А.Б. Медицинское право – комплексная отрасль национального права России: становление, перспективы развития. / А.Б. Литовка, П.И. Литовка // Правоведение. – 2000. – № 1.
31. Маврин, С.П. О роли метода правового регулирования в структурировании и развитии позитивного права / С.П. Маврин // Правоведение. – 2003. – № 1.
32. Мальцев, В.А. Право как нормативно – диалектическая система / В.А. Мальцев // Правоведение – 2003. – № 2.
33. Макутов, В.К. Формирование и развитие хозяйственного законодательства Украины./ В.К. Макутов // Журн. рос. права. – 2001. – № 7.
34. Матузов, Н.И. Правовые режимы: вопросы теории и практики./ Н.И. Матузов, А.В. Малько // Правоведение. – 1996. – № 1.
35. Михайлов, С.В. Интерес как общенаучная категория и ее отражение в науке гражданского права./ С.В. Михайлов // Государство и право. – 1999. – № 7.
36. Осипян, Б.А. Идея саморазвивающейся правовой системы. / Б.А. Осипян // Журн. рос. права. – 2004. – № 4.
37. Панова, И.В. Административный процесс в Российской Федерации: понятие, принципы и виды./ И.В. Панова // Правоведение. – 2000. – № 2.
38. Покровский, И.А. Основные проблемы гражданского права./ И.А. Покровский – М.: Статут, 1998.
39. Поленина, С.В. Научные основы типологии нормативно-правовых актов в СССР. / С.В. Поленина, Н.В. Сильченко – М.: Наука, 1987.
40. Поленина, С.В. Взаимодействие системы права и законодательства в современной России./ С.В. Поленина // Государство и право. – 1999. – № 9.
41. Полин, А.А. Конституционный процесс: проблемы и категории./ А.А. Полин // Журн. рос. права. – 2004. – № 1.
42. Протасов, В.Н. О насущной потребности в научной дисциплине – “общей теории процессуального права”. / В.Н. Протасов // Государство и право. – 2003. – № 12.
43. Решетников, И.В. Концепция доказательственного права./ И.В. Решетников// Правоведение. – 2001. – № 1.
44. Рукавишников, И.В. Метод в системе регулирования общественных отношений / И.В. Рукавишников // Правоведение. – 2003. – № 1.
45. Северин, В.А. Правовое регулирование информационных отношений. / В.А. Северин // Вестник Моск. ун-та. – Сер. 11. Право. – 2000. – № 5.
46. Сенников, Н.М. Профсоюзное право как комплексная отрасль российского права. / Н.М. Сенников, А.В. Стремоухов // Правоведение. – 2000. – № 5.
47. Сильченко, Н.В. О критериях отраслей права / Н.В. Сильченко // Право и демократия. – Вып. 14. – Минск, 2002.

46. Сильченко, Н.В. Некоторые проблемы отраслевой структуры права./ Н.В. Сильченко // Государство и право: теория и практика. – Калининград, 2002.
48. Сільчанка, М.У. Праблемы сістэмы норм права./ М.У. Сильчанка // Праблемы тэорыі і гісторыі дзяржавы і права. – Гродна: ГрДУ, 2002.
49. Сильченко, Н.В. Проблемы предмета правового регулирования./ Н.В. Сильченко // Государство и право. – 2004. – № 12.
50. Сильченко, Н.В. Границы деятельности законодателя / Н.В. Сильченко // Сов. государство и право. – 1991. – № 8.
51. Сильченко, Н.В. Закон: проблемы этимологии, социологии и логики./ Н.В. Сильченко – Мн.: Навука і тэхніка, 1993.
52. Сильченко, Н.В. Количественное соотношение между видами актов и проблемы теории закона / Н.В. Сильченко // Сов.государство и право. – 1988. – № 2.
53. Сильченко, Н.В. Концепция совершенствования законодательства: понятие, структура, содержание / Н.В. Сильченко // Веснік Канстытуцыйнага суда Рэспублікі Беларусь. – 2001. – № 3.
54. Сорокин, В.Д. Правовое регулирование: предмет, метод, процесс./ В.Д. Сорокин // Правоведение. – 2000. – № 4.
55. Сорокин, В.В. Право и время: правовая система в переходное время/ В.В. Сорокин // Правоведение. – 2002. – № 1.
56. Сорокин, В.В. К понятию правовой системы./ В.В. Сорокин //Правоведение –2003. – № 2.
57. Сорокин, В.В. О систематизации переходного законодательства./ В.В. Сорокин // Журнал российского права. – 2001. – № 7.
- Сорокин В.Д. Правовое регулирование: предмет, метод, процесс (макроуровень) / В.Д. Сорокин. – СПб, 2003.
58. Саидов, А.Х. Сравнительное правоведение и юридическая география мира./ А.Х. Саидов – М., 1993.
59. Старилов, Ю.Н. К вопросу о новом понимании административной юстиции./ Ю.Н. Старилов // Правоведение. – 2000. – № 2.
60. Старилов, Ю.Н. Административное право: сущность, проблемы реформы и новая система./ Ю.Н. Старилов// Правоведение. – 2000. – № 5.
61. Тихомиров, Ю.А. Публично-правовое регулирование: динамика сфер и методов./ Ю.А. Тихомиров // Журнал российского права. – 2001. – № 5.
62. Тихомиров, Ю.А. Право: национальное, международное, сравнительное./ Ю.А. Тихомиров // Государство и право. – 1999. – № 8.
- 63.Тихомиров, Ю.А. Право и саморегулирование / Ю.А. Тихомиров // Журнал российского права. – 2005. – № 9.
64. Тотьев, К.Ю. Публичный интерес в правовой доктрине и законодательстве./ К.Ю. Тотьев // Государство и право. – 2002. – № 9.
65. Хохлов, Е.Б. Введение в дискуссию о правовой системе./ Е.Б. Хохлов // Правоведение. – 2002. – № 3.
66. Черепяхин, Б.Б. К вопросу о частном и публичном праве./ Б.Б. Черепяхин – М.: Де-юре, 1994.
- 67.Шундриков, К.В. Правовые механизмы: основы теории / К.В. Шундриков // Государство и право. – 2006. – № 12.

Да тэмы № 7

Праблемы аб'екта, прадмета, метадалогіі і перыядызацыі гісторыі дзяржавы і права Беларусі

1. Владимирский-Буданов, М.Ф. Очерки из истории литовско-русского права / М.Ф. Владимирский-Буданов. – Киев: Типография В.И. Заводского, 1893. – 320 с.

2. Вялікае княства Літоўскае: энцыклапедыя. Т. 3. Дадатак. А – Я / рэдкал.: Т.У. Бялова (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск: Беларус. Энцыкл. імя П. Броўкі, 2010. – 696 с.
3. Доўнар, Т.І. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі / Т.І. Доўнар. – Мінск: ДІКСТ БДУ, 2011. – 552 с.
4. Доўнар Т. І. Характэрныя рысы і асаблівасці прававога развіцця Беларусі на важнейшых гістарычных этапах / Доўнар Т. І. // Веснік БДУ. Серыя 111. 2009. —№ 1. С. 112-122.
5. Доўнар Т.І. Беларуская дзяржаўнасць: асноўныя этапы і праблемы гістарычнага развіцця / Доўнар Т. І. // Демократическое социальное правовое государство – основной вектор развития Республики Беларусь: материалы респ. научно-практич. конф., посвященной 90-летию органов юстиции РБ / Под ред. министра юстиции РБ, к.юр.н., доц. Голованова В.Г. – Минск: РУП «Изд-во «Белорусский дом печати».2009. – С. 14 -25.
6. Доўнар Т.І. Дасягненні і недахопы ў развіцці гісторыка-прававой навукі Беларусі / Т.І.Доўнар // Праблемныя пытанні тэорыі і гісторыі беларускай дзяржаўнасці і права : матэрыялы круглага стала, 17 кастрычніка 2014 г. – с.15-20. – Дзп. у БДУ 01.10.2014 г., № 005501102014.
7. Довнар Т. И. Белорусская государственность и историко-правовая наука / Довнар Т.И. // «Беларусь-Китай»: Сборник научных трудов. Выпуск 5. Государство и право. – 2009. – С. 7-44.
8. Доўнар Т. І. Зарождение и развитие науки истории государства и права // Юридическая наука и образование: вып. 3/2010. / Юрид.факультет БГУ. –Минск : Право и экономика, 2010. – С.7-29.
9. Доўнар Т. І. Зараджэнне айчыннай гісторыка-прававой навукі і яе развіццё ў Беларускім дзяржаўным універсітэце // Веснік БДУ. Серыя 3. Права, 2010, № 3. – С.3-9.
10. Доўнар Т. І. Асаблівасці і праблемы гісторыі дзяржавы і права Беларусі / Т.І. Доўнар // Веснік Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Серыя 4. Правазнаўства. 2012. № 2 (128) . – С. 33-38.
11. Доўнар Т.І . Ідэя дзяржаўнага суверэнітэту ў першых айчынных нарматыўных актах // Ценностная парадигма Основного закона Республики Беларусь : маериалы респ. Науч.-практ. Конф., 14 марта 2014 г., Минск / редкол. : Г.А.Василевич [и др.]. –Минск : Изд.центр БГУ, 2014. – С.11-13.
12. Коялович, М.О. Лекции по истории Западной России / М.О. Коялович. – М.: Тип: А.С. Суворина, 1864. – 343 с.
13. Коялович, М.О. Чтения по истории Западной России / М.О. Коялович. – СПб.; М: тип. Бахметева, 1884. – 394, 44с.
14. Круталевич, В.А. Рождение Белорусской Советской Республики / В.А. Круталевич. – Минск: Наука и техника, 1979. – 334 с.
15. Круталевич, В.А. История Беларуси: становление национальной державности (1917–1922 гг.) / В.А. Круталевич. – Минск: Национальная академия Наук Беларуси, Ин-т фил. и права, Журнал «Право и экономика», 1999. – 385 с.
16. Латкин, В.Н. Лекции по внешней истории русского права / В.Н. Латкин. – СПб.: тип Л.И. Либермана, 1888. – 372 с.
17. Литвин, М. О нравах татар, литовцев и москвитян: Десять отрывков / М. Литвин. – М.: Изд-во Моск.ун-та, 1994. – 149с.
18. Любавский, М.К. Литовско-русский сейм: Опыт по истории учреждения в связи с внутренним строем и внешнею жизнью государства / М.К. Любавский. – М: Университетская типография, 1900. – 884 с.
19. Любавский, М.К. Областное деление и местное управление Литовско-русского государства ко времени издания первого Литовского Статута: Ист. очерки / М.К. Любавский // Чтения в Императорском обществе истории и древностей Российских при Московском университете. – М: Ист.очерки Матвея Любановского, 1892. – 884с.

20. Максимейко, Н.А. Сеймы Литовско-Русского государства до Люблинской унии 1569 г. / Н.А. Максимейко. – Харьков: Типография А. Дарре, 1902. – 205 с.
21. Мартенс, Ф. Собрание трактатов и конвенций, заключенных Россией с иностранными державами. Т. 2. – СПб: Типография Министерства путей сообщения (А. Белке), 1875. – 517 с.
22. Нольде, А.Э. Очерки по истории кодификации местных гражданских законов при графе Сперанском / А.Э. Нольде. – СПб: Сенатская типография, 1906. – 25 с.
23. Праблемы гісторыі дзяржавы і права Беларусі: матэрыялы міжнар. навук.-практ. канф., прысвечанай 90-годдзю з дня нараджэння І.А. Юхо. Мінск, 18 – 19 сак. 2011 г. / рэдкал.: С.А. Балашэнка (адк. рэд.) Пичета, В.И. Белоруссия и Литва XV – XVI вв. / В.И. Пичета. – М.: Изд-во АН БССР, 1961. – 815 с.
24. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі: у 6 т. – Мінск: БелЭн, 1993 – 2003.
25. Bardach, J. O dawniej i niedawnej Litwie / J. Bardach. – Poznan: Wyd-wo Uniw. im. A. Mickiewicza, 1988. – 443 s.
26. Zakrzewski, A. B. Sejmiki Wielkiego Ksiestwa Litewskiego XVI-XVIII w.: ustroj i funkcjonowanie: sejmik trocki / A. B. Zakrzewski. – Warszawa: Liber, 2000. – 257 s.
27. Пресняков, А.Е. Лекции по русской истории: в 2 т. / А.Е. Пресняков. – М.: Соцэкгиз, 1939. — Т. 2: Западная Русь и Литовско-Русское государство. — 245 с.
28. Сергиевич, В.И. Курс лекций по истории русского права / В.И. Сергиевич. – СПб.: Литография Курочкина, 1880. — 252 с.

Да тэмы № 8

Гісторыяграфія гісторыка-прававой навукі Беларусі

1. Гісторыя палітычнай і прававой думкі Беларусі XVI–XVIII ст: Хрэстаматыя / Аўт.-склад. Т.І.Доўнар, Ю.П.Доўнар, Л.Л.Голубева. – Мінск: БДУ, 2004. – 206 с.
2. Вішнеўская, І.У. Гісторыя палітычнай і прававой думкі Беларусі / І.У. Вішнеўская. – Мінск: Тэсей, 2004. — 271 с.
3. Доўнар Т. І. Прыклад служэння навуцы, праву і Айчыне / Памяць і слава: Іосіф Аляксандравіч Юхо. Да 90-годдзя з дня нараджэння / рэдкал.: С.А.Балашэнка [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2011.- С.21-25.
4. Бирало, А.А. Философская и общественная мысль в Белоруссии и Литве в конце XVII – середине XVIII вв. /А.А. Бирало. – Минск.: Изд-во БГУ им. В.И. Ленина, 1971. – 180 с.
5. Доўнар Т. І. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі ў працах прафесара БДУ І.А.Юхо // Веснік БДУ. Серыя 3. Права, 2011, № 3.- С.132-137.
6. Дварчанін, І.С. Ф. Скарына як культурны дзеяч і гуманіст на беларускай ніве / І.С. Дварчанін. – Мінск: Навука і тэхніка, 1991. – 192 с.
7. Доўнар Т. І. Андрэй Волан (Валян) – беларускі філосаф і правазнаўца XVI стагоддзя // Юстыцыя Беларусі. 2012, № 8. – С.75-77.
8. Доўнар Т. І. Прававыя ідэі Андрэя Волана ў кнізе “Пра палітычную або грамадзянскую свабоду” / Актуальныя пытанні становлення прававой сістэмы на сучасным этапе : матэрыялы Міжнарод. науч.-практ канф., Мінск, 11-12 окт.2012 г. / рэдкал. : С.А. Балашенко (гл.ред.) [і др.]. – Мінск : Безнесофсет, 2012. – С.13-15.
9. Доўнар Т. І. Прыклад служэння навуц Праблемы гісторыі дзяржавы і права Беларусі: матэрыялы міжнар. навук.-практ. канф., прысвечанай 90-годдзю з дня нараджэння І.А. Юхо. Мінск, 18 – 19 сак. 2011 г. / рэдкал.: С.А. Балашэнка (адк. рэд.) [і інш.]. – Мінск: БДУ, 2011. – 199 с.
10. Пресняков, А.Е. Лекции по русской истории: в 2 т. / А.Е. Пресняков. – М.: Соцэкгиз, 1939. — Т. 2: Западная Русь и Литовско-Русское государство. — 245 с.
11. Доўнар Т. І. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі ў працах прафесара БДУ І.А.Юхо // Веснік БДУ. Серыя 3. Права, 2011, № 3.- С.132-137.

12. Сокол, С.Ф. Политическая и правовая мысль в Белоруссии XVI – первой половины XVII в. / С.Ф. Сокол. – Доўнар Т.І. Правыя пытанні ў тэарэтычнай распрацоўцы беларускіх мысліцеляў XVI стагоддзя / Генетические закономерности права : сборник науч.трудов, посвященных 90-летию со дня рождения С.Г.Дробязко / ред. кол. : С.А.Балашенко (гл.ред.) [др.]. – Минск : Бизнесофсет, 2013. – С.353-365.
13. Доўнар Т. І. Правыя ідэі Андрэя Волана ў кнізе “Пра палітычную або грамадзянскую свабоду” / Актуальныя пытанні становлення прававой сістэмы на сучасным этапе : матэрыялы міжнароднага навукова-практ. канф., прысвечанага 90-годдзю проф.С.Г.Дробязко. – Минск, 11-12 окт.2012 г. / редкол. : С.А. Балашенко (гл.ред.) [и др.]. – – Минск : БГУ, 2012. – С.3-6.
14. Шалькевіч, В.Ф. Гісторыя палітычнай і прававой думкі Беларусі / В.Ф. Шалькевіч. – Мінск: Маладзешнае навуковае супольніцтва, 2002. – 248 с.
15. Юхо, И.А. Правовое положение населения Белоруссии в XVI веке / И.А. Юхо. – Минск: Изд-во БГУ им. В.И. Ленина, 1978. – 144с.
16. Ясинский, М.Н. Акты о копных и панских судах / М.Н. Ясинский. – Киев: Унив. тип. В.И. Завадского, 1897. — 846 с.
17. Пичета, В.И. Белоруссия и Литва XV – XVI вв. / В.И. Пичета. – М.: Изд-во АН БССР, 1961. — 815 с.
18. Энциклапедыя гісторыі Беларусі: у 6 т. – Мінск: БелЭн, 1993 – 2003.

Да тэмы № 9

Праблемныя пытанні гістарычнага развіцця айчынай прававой сістэмы і заканадаўства Беларусі на асноўных гістарычных этапах

1. Василевич, Г.А. Конституционность как важнейшее условие качества нормативных актов. // Проблемы управления. 2010. - № 1. – С. 147-151.
2. Василевич, Г.А. О соотношении нормативных правовых актов / Г.А.Василевич // Юрист. – 2002. - № 4. - С. 66 – 69.
3. Васілевіч, Р. А. Гісторыя канстытуцыйнага права Беларусі / Р.А. Васілевіч, Т.І. Доўнар, І.А. Юхо. – Мінск: ВТАА “Права і эканоміка”, 2001. – 363 с.
4. Доўнар, Т.І. . Развіццё асноўных інстытутаў грамадзянскага і крымінальнага права Беларусі ў XV – XVI стагоддзях / Т.І. Доўнар. – Мінск: Пропілеі, 2000. – 224 с.
5. Доўнар, Т.І. Канстытуцыйнае права Беларусі феадальнага перыяду (па Статутах Вялікага княства Літоўскага 1529, 1566, 1588 гг.) / Т.І. Доўнар – Мінск: БДУ, 2000 – 80 с.
6. Доўнар, Т.І. Прынцыпы справядлівасці і законнасці ў старажытным беларускім заканадаўстве / Доўнар Т. І. // Законнасць і правопарадак, 2008. - № 1. С. 57-61.
7. Доўнар, Т. І. Правая сістэма ВКЛ у рэчышчы агульнаеўрапейскага прававога працэсу // Канцэптуальныя асновы развіцця нацыянальных прававых сістэм у кантэксце працэсаў глабалізацыі і рэгіянальнай інтэграцыі: постсавецкі вопыт і перспектывы устойлівага развіцця : матэрыялы Міжнар. навука.- практ.канф., Мінск : Изд. центр БГУ, 2011. – С.131-133
8. Доўнар, Т.І. Канстытуцыйнае накіраванасць Статута Вялікага Княства Літоўскага 1588 г. / Матэрыялы IX Міжнароднага навукова-культурнага чытання “Статут Вялікага Княства Літоўскага ў гісторыі культуры Беларусі” (Мінск, 18-19 красавіка 2013 г.) /. Нацыянальная бібліятэка Беларусі : складальнікі: Т.А.Сапега, А.А.Суша.- Мінск, 2013.– С. 90-96.
9. Доўнар, Т.І. Помнікі права Беларусі феадальнага перыяду / Т.І. Доўнар – Мінск: ІСЗ, 2001. – 312 с.
10. Доўнар Т. І. Канстытуцыйнае накіраванасць першага зводу законаў Беларусі. // Статут Вялікага княства Літоўскага 1529 года – падмурак развіцця беларускай дзяржаўнасці і

- канстытуцыяналізму (да 480 – годдзя прыняцця): зб. навук. арт. – Мінск: РІВШ, 2009. – С. 3-14.
11. Пташицкий, С.Л. Описание книг и актов Литовской метрики / С.Л. Пташицкий. – СПб.: типография Правительствующего сената, 1887. — VIII, 278 с.
 12. Ясинский, М.Н. Уставные земские грамоты Литовско-Русского государства / М.Н. Ясинский – Киев: Унив. тип. В.И. Завадского, 1889. – 1 микрофильм.
 13. Свод местных законов западных губерний: проект / издали по поручению юридического факультета Императорского Санкт-Петербургского университета М.Я. Пергамент, А.Э. Нольде. – СПб: Товарищество Р. Голике и А. Вильборг, 1910. – XII, 446, 35 с.
 14. Рэлігія і царква на Беларусі: Энцыкл. Даведнік / Рэдкал.: Г.П.Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск: БелЭн, 2001. — 365 с.
 15. Радаман, А. Элекцыйныя лісты як крыніцы вывучэння дзейнасці соймаў Вялікага Княства Літоўскага, Рускага і Жамойцкага другой паловы XVI – пачатку XVII ст. / А. Радаман //Архіварыус. – Мінск: БелНДІДАС, 2004. – С. 99 – 104.
 16. Сильченко, Н.В. Концепция совершенствования законодательства: понятие, структура, содержание / Н.В. Сильченко // Весн. Канстытуц. Суда Рэсп. Беларусь.– 2001. – № 3.– С. 68–73.
 17. Сільчанка, М.У. Праблемы дзеяння нарматыўных прававых актаў.// Веснік Канстытуцыйнага Суда Рэспублікі Беларусь. – 2003. – № 1.- С. 21.
 18. Павлов, Я.С. Советско-германские договоры 1939-1941 годов: трагедия тайных сделок / Я.С. Павлов. – Минск: БелНИИДАД, 1996. — 99 с.
 19. Поленина, С.В. Научные основы типологии нормативно-правовых актов СССР / С.В. Поленина, Н.В. Сильченко ; отв. ред. Р.О. Халфина. – М. : Наука, 1987. – 152 с.
 20. Максимейко, Н.А. Источники уголовных законов Литовского Статута / Н.А. Максимейко. – Киев: тип. Ун-та св. Владимира В.И. Заводского, 1894. – 185 с.
 21. Юхо, Я.А. Крыніцы беларуска-літоўскага права / Я.А. Юхо. – Мінск: Універсітэцкае, 1991. – 236 с.
 22. Bardach, J. Statuty litewskie a prawo rzymskie / J. Bardach. – Warszawa: Centre for Studies on the Classical Tradition in Poland and East-Central Europe: Uniw. Warszawski, 1999. — 160 s.
 23. Czacki, T. O litewskich i Polskich prawach, o ich duchu, źródłach, związku i o rzeczach zawartych w pierwszym Statucie dla Litwy, 1529 roku wydany / T. Czacki: [у 2 т.] / przez Tadeusza Czackiego. – Warszawa: w Drukarni J.C.C. Ragoczego, 1800-1801. — 350 s.
 24. Сильченко, Н.В. О понятии источников права //Правотворчество и техника – юридические проблемы формирования системы российского законодательства в условиях глобализации: Сборник статей. – М.; Нижний Новгород, 2007. – С. 170 – 174.
 25. Сильченко, Н.В. О понятии источников права //Правотворчество и техника – юридические проблемы формирования системы российского законодательства в условиях глобализации: Сборник статей. – М.; Нижний Новгород, 2007. – С. 170 – 174.
 26. Статут Великого Княжества Литовского 1529 года. – Минск: Издательство Академии наук БССР, 1960. – 254 с.
 27. Статут Вялікага княства Літоўскага 1566 года / Т.І. Доўнар, У.М. Сатолін, Я.А. Юхо; рэдкал. Т.І. Доўнар [і інш.]. – Мінск: Тэсей, 2003. – 352 с.
 28. Статут Вялікага княства Літоўскага 1588: Тэксты. Давед. Камент. / Беларус. Сав. Энцыкл.; рэдкал.: І.П. Шамякін (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск: БелСЭ, 1989. – 573 с.
 29. Статут Вялікага княства Літоўскага 1588 / Пер. на бел. мову А.С. Шагун. – Мінск: Беларусь, 2002. – 207 с.
 30. Текст Русской Правды на основании четырех списков разных редакций – издал Н. Калачов.- Санкт-Петербург, 1881. – [2], VI, 51 с., [3] л.ил.

31. Вішнеўскі, А.Ф. Гісторыя дзяржавы і права Беларусі ў дакументах і матэрыялах (са старажытных часоў да нашых дзён) / А.Ф. Вішнеўскі, Я.А. Юхо; пад агульн. рэд. праф. А.Ф. Вішнеўскага. – Мінск: Акадэмія МУС Рэспублікі Беларусь, 2003. – 320 с.
32. Поленина, С.В. Научные основы типологии нормативно-правовых актов СССР / С.В. Поленина, Н.В. Сильченко ; отв. ред. Р.О. Халфина. – М. : Наука, 1987. – 152 с.
33. Пташицкий, С.Л. Описание книг и актов Литовской метрики / С.Л. Пташицкий. – СПб.: типография Правительствующего сената, 1887. — VIII, 278 с.

ПЕРАЛІК ЗАДАНИЯЎ І КАНТРОЛЬНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ КСР

Планы семінарскіх заняткаў знаходзяцца на кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права, а таксама размешчаны на сайце юрыдычнага факультэта БДУ <http://www.law.bsu.by/materials/?030201>

Тэмы рэфератаў знаходзяцца на кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права, а таксама размешчаны на сайце юрыдычнага факультэта БДУ <http://www.law.bsu.by/materials/?030201>

Пытанні да экзамена знаходзяцца на кафедры тэорыі і гісторыі дзяржавы і права, а таксама размешчаны на сайце юрыдычнага факультэта БДУ <http://www.law.bsu.by/materials/?030201>

ПЕРАЛІК ВЫКАРЫСТОЎВАЕМЫХ СРОДКАЎ ДЫЯГНОСТЫКІ

Ацэнка ўзроўню ведаў магістранта ажыццяўляецца па дзесяцібальнай шкале. Для ацэнкі дасягненняў магістранта рэкамендуецца выкарыстоўваць наступны дыягнастычны інструментарый:

- вуснае апытанне на семінарскіх занятках;
- абарона выкананых на семінарскіх занятках індывідуальных заданняў;
- абарона выкананых у межах кіруемай самастойнай работы індывідуальных заданняў;
- выступленне магістранта на семінарскіх занятках па падрыхтаваным рэфератах;
- задача экзамена па вучэбнай дысцыпліне.

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЯНЕННІ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
ПА ВЫВУЧАЕМАЙ НАВУЧАЛЬнай ДЫСЦЫПЛІНЕ
на ____/____ вучэбны год

№ п/п	Дапаўненні і змяненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры
(пратакол № ____ ад _____ 20__ г.)

Загадчык кафедры

к.ю.н., дацэнт

С.А. Калінін

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Дэкан факультэта

д.ю.н., прафесар

С.А. Балашэнка